

УДК 615.825.616-001.5

Леус Ю.С.¹, Мирна А.І.², Єрмолаєва А.В.³

¹студентка, НУ «Запорізька політехніка»

²канд. мед. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка»

³канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, НУ «Запорізька політехніка»

**ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ
ПРИ ПЕРЕЛОМАХ ПРОКСИМАЛЬНОГО ВІДДІЛУ
ПЛЕЧОВОЇ КІСТКИ ПІСЛЯ ОСТЕОСИНТЕЗУ**

Переломи кісток верхніх кінцівок посідають значне місце у структурі травм опорно-рухового апарату. Переломи плечової кістки складають більше 10 % від усіх локалізацій переломів скелета людини.

Найбільш важким ушкодженням в області плечового суглоба є переломи проксимального відділу плечової кістки, які складають більше 40 %. Частіше переломи хірургічної шийки плеча виникають при падінні на витягнуту відведену руку. Це пояснюється тим, що кортикальний шар цієї ділянки тонший і хірургічна шийка є місцем переходу фіксованої частини плеча в менш фіксовану [5, 6, 9].

Після остеосинтезу можна починати фізичну терапію в ранні терміни і це дозволить уникнути формування хибного суглобу, тугорухливості та контрактур, а в подальшому можна запобігти розвитку асептичного некрозу головки плечової кістки [7].

Об'єкт дослідження – вплив засобів фізичної терапії осіб з переломами проксимального кінця плечової кістки після остеосинтезу.

Предмет дослідження – комплексна програма фізичної терапії для покращення функціонального стану осіб з переломами проксимального кінця плечової кістки після остеосинтезу.

Метою є розробка і обґрунтування комплексної програми фізичної терапії в реабілітації хворих з переломом проксимального кінця плечової кістки.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні завдання:

1. За допомогою науково-методичної літератури розглянути анатомічні особливості, механізми ушкоджень та принципи лікування переломів проксимального відділу плечової кістки.

2. Розглянути засоби фізичної терапії при переломах проксимального відділу плечової кістки після остеосинтезу.

3. Проаналізувати вплив ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії на відновлення нормальної діяльності опорно-рухового апарату при переломах плечової кістки після остеосинтезу.

Реабілітаційний курс включає в себе наступні компоненти: для прискорення процесу регенерації кісткової тканини, зменшення болю та набряку - фізіотерапію, а саме електрофорез, УВЧ, гальванічний струм та ампліпульстерапію; ЛФК - застосовують у вигляді пасивної, пасивно-активної, активної, ізометричної, тренажерної гімнастики та виконання терапевтичних вправ у теплій воді; масаж - поліпшує трофіку тканин на місці перелому, сприяє усуненню крововиливів, допомагає усунути біль та скорочує термін утворення кісткового мозоля (при цій патології рекомендується виконувати масаж на здорових ділянках тіла – масаж кисті й пальців, м'язів шиї та верхнього плечового поясу) [1, 2, 4]. Обстежені пацієнти мали курс реабілітації протягом 30 днів.

Своєчасне та систематичне застосування засобів і форм фізичної терапії у відновному лікуванні переломів плечової кістки запобігало та

зменшувало тяжкість змін рухового апарату, допомагало компенсувати їх за неможливості повного функціонального відновлення, поліпшувало кровопостачання ураженої ділянки, сприяло збільшенню вироблення синовіальної рідини та живлення хрящової тканини. Поступово покращувалась еластичність зв'язково-капсулярного апарату суглоба, збільшувалась м'язова сила та амплітуда рухів у суглобі [3, 7, 8].

Висновок. Переломи проксимального відділу плечової кістки супроводжуються функціональними розладами з обмеженням працездатності, певних побутових дій, погіршенням якості життя та навіть інвалідністю. Тому велике значення мають засоби фізичної терапії, що повинні застосовуватись комплексно, а саме лікувальна фізична культура, лікувальний масаж та фізіотерапевтичні процедури, які сприяють швидшому та максимально повноцінному відновленню функціонального стану верхньої кінцівки та покращенню якості життя пацієнтів.

Список використаних джерел

1. Дубровська А. В., Дубровський В. І. Лікувальний масаж : книга. Київ : МЕД, 2005. 505 с.
2. Євдокіміна Є. А. Лікувальна фізкультура : новий довідник. Київ : Медицина, 2018. 862 с.
3. Єпіфанов В. А. Медична реабілітація : пос. для лікарів. М. : МЕДпрес, 2005. 328 с.
4. Лікувально-реабілітаційний масаж : навч. посіб. / Вакуленко Д. В. та ін. Київ : ВСВ Медицина, 2020. 568 с.
5. Каптелін А. Ф. Відновне лікування при травмах та деформаціях опорно-рухового апарату: довідник. Київ : Мир, 2000. 37 с.
6. Олекса А. П. Травматологія : підручник для лікарів травматологів, ортопедів та хірургів. Львів : Афіша, 1996. 408 с.
7. Пархотік І. І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок. Київ : Олімпійська література, 2007. 280 с.
8. Сосин І. М. Фізіотерапевтичний довідник. Київ : Медицина, 2013. 60с.
9. Сухін Ю. В. Порушення кровопостачання проксимального відділу плечової кістки при різному характеру її пошкодження. *Травма*. 2008. № 3. С. 33-34. URL: www.mif-ua.com/archive/article/20374 (дата звернення 26.02.2024)